

PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

„Toks nuogas, toks nuogas ruduo”, – šie Antano Miškinio žodžiai, regis, skirti kaip tik lapkričio mėnesiui. Ir nors šiais metais žemė jau buvo padengta sniegu ir obuoliai dar raudonuoja ant šakų, vis tiek lapkritis – ne pats gražiausias mėnuo.

Aš pati esu iš tų, kurie gimę lapkritį, gal todėl tas nuogas ruduo visada priverčia labiau susimąstyti apie lekiantį laiką. Šį rudenį kaip tik suėjo 10 metų, kaip esu bendruomenės pirmininkė, kovo mėnesį dešimt metų bus ir mūsų laikraštėliui. Jau nemažai. Manau, tą dešimtmetį reikės gražiai pažymėti, padėkojant visiems, kurie dirbo kartu su manimi ruošdami medžiagą, rašydami straipsnius nesitikėdami už tai jokio atlygio. Taigi kovas, tikėkim, bus visų mūsų – rašančių, skaitančių – šventė. O dabar dar reikia gražiai peržiemoti, lankyti visus kitus renginius, kurie mūsų laukia šaltąjį žiemos metą. Kai į būrį susirenkame, juk šilčiau pasidaro. Tai ir susirinkime dažniau.

Dangulė Trimonienė

Lapkričio mėnesio jubiliejai. Sveikiname!

70 metų sukaktį pažymi **Nastasija Dolotova** iš Vilkablauzdės;

90 metų jubiliejų švenčia tauragniškę **Uršulė Vaškelytė**.

*„Ateinam žemėn žaisti kaip vaikai
Ir kaip paklydę paukščiai vėl kažkur nuklystam.
Išnyksta greit per rasą numinti takai,
Į praeitį pažvelgiam ir daugiau negrižtam...”*

2016 lapkritis Nr.91

KVIEČIAME

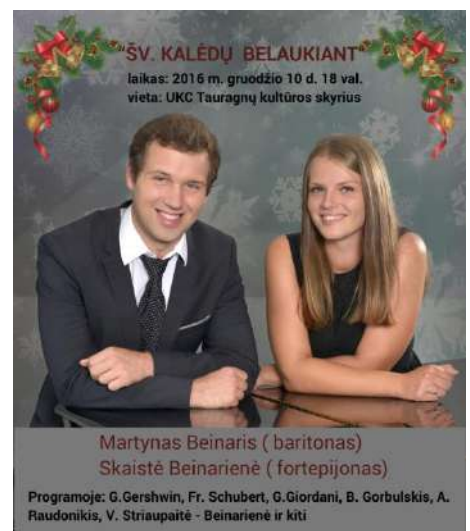
Lapkričio 25 d. 18 val.
visus, neabejingus muzikai, dainai, teatrui, kviečiame į Meno mylėtojų šventę.

Po oficialiosios dalies matysite „Moko“ teatro spektaklį – A. Tiulio „Paskutinis pasimatymas“ (režisierė Loreta Juškėnienė).

Gruodžio 10 d. 18 val.
Muzikinis vakaras „Kalėdų belaukiant“. Koncertuoja Martynas Beinaris (baritonas), Skaistė Beinarienė (fortepijonas).

Bilieto kaina – 5 Eur;
moksleiviams, senjorams – 3 Eur;
su invalidumo pažymėjimu – nemokamai.

Nepraleiskite progos pasiklausyti puikios muzikos! Tokia muzika Tauragnuose skamba nedažnai.

Gruodžio 17 d. 17 val.

Adventinis vakaras. Dalyvauja folkloro ansamblis iš Telšių „Spigėns“ (vadovė Diana Bombauskienė). Ansamblis padainuos ir nuostabių romanų!

Aukštaičiai, būkime aktyvūs ir ateikime pasiklausyti žemaičių!

Gavome mūsų laikraščelio
skaitytojos **Aldonos**
Puodžiukienės laišką, kuriame ji
atsiuntė sveikinimą
Stasei ir Vladui Narkūnams,
gyvenantiems Kalvių kaime. Jus
sveikina bendro gyvenimo
50-mečio proga. Spausdiname
sveikinimą ir atsiųstas nuotraukas.

Miela Stase ir Vladai,

Nejučiomis prabėga metai ir viskas
lieka praėity,
Bet tas gyvenimas – lyg viesulo verpetas
palieka pėdsakus širdy.

Sako, kad žmogaus gyvenimas
prabėga tarsi viena diena. O Jūs ar
pastebėjote, kad Jums – bendro gyvenimo
penkiasdešimtmetis? 50 kartų Jums bendrai
gyvenant obelys žydėjo, 50 kartų buvo vasara
karšta, klevo lapai biro ir ruduo praėjo,
žiemos šaltis piešė tulpes ant langų.

Kur jaunystės dienos,
Kur gimta palaukė,
Ažuolų pavėsis, rudenio šalna?

Gražiausių metų leiskit palinkėti,
Te niekada nebus rudens,
Pavasariai tebus džiaugsmu nusėti,
Ir laimė širdyje gyvens.
Giedrų dienų Jums linkime,
Daug sukakčių dar švęst,
Ilgų ilgiausių metų
Ir laimėj bei džiaugsme gyvent.

Sveikiname garbingo jubiliejaus proga
ir linkime, kad metų bėgimas, palietęs
smilkinius, niekad nesiektų širdies, kad
darbščios rankos nepavargtų. Tegul neblėsta
šypsena rūpesčių kasdienybėje, tegul
gyvenimo kelias būna ilgas ir šviesus.
Stiprios sveikatos ir Dievo palaimos.

Sesuo Aldona

**Jaunystės metai. Antra iš kairės sesuo
Stasė**

**Sesers Stasės šeima su artimaisiais prie Spitrėnų
bažnyčios apie 1979 m.**

Danguolė Trimonienė

Romansams abejingų nebuvo

Spalio 29 dieną Tauragnų kultūros namuose vyko
dešimtasis romantinės muzikos vakaras „Po Tauragnų
dangum“. Dalyvavo Kauno miesto mišrus vokalinis
ansamblis bei instrumentinis trio „Rūta“ (vadovė Rūta
Ribokienė), Molėtų KC Alantos kultūros namų mišrus
ansamblis (vadovė Leonija Ožekauskienė), Miežiškių
kultūros centro moterų vokalinis ansamblis „Vėjūnė“
(vadovė Lina Kairytė), Visagino kultūros centro moterų
vokalinis ansamblis „Duša“ (vadovė Ana Tarakanova),
Utenos KC Užpalių skyriaus moterų vokalinis ansamblis
„Gija“ (vadovė Nijolė Navikienė), Utenos KC Tauragnų
skyriaus moterų vokalinis ansamblis „Gelmė“ ir mišrus
senjorų ansamblis (vadovė Vilma Valienė).

Kolektyvai buvo apdovanoti Utenos KC direktorės
Astos Motuzienės Padėkos raštais.

Prizus kolektyvams įsteigė Aldona ir Alvidas
Driukai, Bronė ir Vidas Juknevičiai, Jūratė Šinkūnienė,
Nijolė ir Rimantas Šuminai, Tauragnų krašto
bendruomenė, Sofija Tilvytienė, Danutė ir Gintautas
Valkauskai, Pranas ir Gražina Virvyčiai. Žiūrovų prizą
įsteigė Regina ir Vytautas Eidžiuliai. Reginos tapybos
darbas „Tėviškė“ atiteko Molėtų KC Alantos kultūros
namų mišriam ansamblui. Šoko UKC istorinio šokio
kolektyvas (vadovė Donata Šeduikienė).

Vakarą vedė Inga Motiejūnienė, jai talkino Raminta
Levčenkaitė ir Ada Paukštytė.

Tai tokia informacija. Už jos slypi daug gerų
emocijų, išpūdžių, naujų pažinčių. Praėjus keletui dienų po
renginio gavau laiškėlį iš Visagino, moterys nuoširdžiai
stebėjosi, kaip mažame miestelyje vyksta toks
profesionalus renginys, sutraukiantis daugybę žiūrovų.
Žiūrovų gausa stebėjosi ir užpalėnai, ir iš kitų seniūnijų
atvykę. Su visais dalyviais (o jų buvo per 70) salėje
susirinko apie 300 žmonių, vien kėdžių buvo paruošta 270
žiūrovų, bet teko dar ir suolų pastatyti ir tai buvo
stovinčių. Gal ne visi sulaukė renginio pabaigos, gal

kam renginys ir prailgo, bet jis žmonėms tikrai reikalingas.

Man dirbant tai dar tik trečias romansų vakaras. Manau, kad pasiteisino naujovė, kai prizus visiems kolektyvams jau treji metai įsteigia savi, tauragniškiai, o žiūrovai gali balsuoti už jiems labiausiai patikusį kolektyvą. Ačiū visiems, gražiai pasveikinusiems mūsų svečius ir parodžiusiems, kad tauragniškiai, kaip visada, patys šauniau!

Kasmet iškyla problema, kaip surasti žmonių, kurie norėtų ir galėtų vesti renginį. Džiaugiuosi, kad šiemet sutiko padėti Inga, na, o Adai ir Ramintai pasirodyti taip gražiai pasipuošusiomis turbūt irgi buvo smagu.

Regina Eidžiulienė su savo tapytu paveikslu „Tėviškė“

Jau kelinti metai romansų vakarą pradeda mūsų senjorai. Apie kiekvieno jų meilę dainai galima būtų daug prirašyti. Todėl laikraštelyje pradėdame skyrelį „Per gyvenimą su daina“, kuriame ir bus pasakojama apie pačius ištikimiausius dainos mylėtojus. Pirmasis pasakojimas šiame laikraščio numeryje yra apie Ireną Eidžiulienę.

Bronė Juknevičienė

Dainos užpildė visą mano gyvenimą...

„Kiek save atsimenu, tiek dainuoju. Būdavo, išgirstu kokią dai-

Salėje

Kolektyvas iš Alantos pelnė žiūrovų simpatijas

Linksmosios renginio vedėjos

ną, tai ir lakstau po laukus, pasišokinėdama kaip ožka ir dainuodama. Per radiją išgirdavau, žiūrėdama kino filmus. Anksčiau rodydavo daug indišių filmų, o juose ypač daug dainuojama, tai ir tas dainas bandydavau pakartoti, nors kiek aš ten suprasdavau! Bet dainuodavau – dainos labai anksti užpildė visą mano gyvenimą.

Vaikystė prabėgo Žemaitijoje, Raseinių rajono Nemakščių miestelyje. Gimiau 1937 m. per Žolinę. Visą laiką dainavau mokyklos chore, būdavau ir solistė. Kai man buvo 15 metų, patekau į rajono chorą. Jį subūrė koncertui Maskvoje, Žemės ūkio parodoje. Iš mūsų mokyklos atrinko dvi, atvažinėdavo į rajono centrą repetuoti vadovas iš Vilniaus, Četkauskas. Po vidurinės išvažiavau mokytis į Prekybos mokyklą Kaune, dainavau valgyklų tresto chore, gaudavau ir solines partijas. Kai vyras baigė Žemės ūkio akademiją, paskyrimą gavo į Tauragnus. Nuo 1959 m. gyvenam Tauragnuose, ir kai tik atidarė kultūros namus, aš nuėjau dainuoti. (Tauragnų kultūros namai buvo atidaryti 1959 m. lapkričio mėn., pastaba autorės). Buvau pirma klientė!

Turiu vieną brolių, gyvena Tauragėj, groja kapeloje, bet nedainuoja. Balsą ir klausą paveldėjau iš mamos. Jos buvo labai geras balsas, toks aukštas sopranas. Mama mirė anksti, sulaukusi 65-erių. Dainos man visada skamba, bet namuose nedainuoju: ir vyras šaipydavos, ir gyvenimas mano nebuvo lengvas. Visa atgaiva būdavo repeticijos kultūros namuose, koncertai. Tada širdis atsigaudavo. Niekada nebūdavo sunku lankyti repeticijas, skubėdavau kuo greičiau viską susitvarkyti ir eiti, nes dainos – visa mano paguoda. Visais laikais, nuo pat vaikystės. Dabar jau ne taip lengva, esam senjorai. Ir jėgos nebe tos, ir išvaizda, ir balsai. Bet dainos vis tiek jaudina širdį, ypač lyrinės. Mūsų ir choro, ir ansamblio repertuaras visad būdavo geras. Ir Audronė Ramanauskienė geras dainas parinkdavo, ir Vilma. (Vilma Valienė, UKC Tauragnų skyriaus meno vadovė, pastaba autorės). Teko visokių vadovų per gyvenimą turėti, bet Vilma mumis labai rūpinasi, tokia nuoširdi, mes jai kaip maži vaikai. Gera, kad žmonės mus taip palaiko, gal galvoja, kad jau paskutinį kartą dainuojam! Noro dainuoti dar daug, bet jėgos senka. Ir ant scenos užlipti sunku, ir galvelė sukasi, ir atmintis jau nebe ta. Kai nedaug, tai padainuojam. Aš dainas išmokstu greit, ypač iš klausos. Kuo gražesnė daina, tuo aš ją greičiau išmokstu. Man ta daina ir jos melodija skamba ir skamba ausyse, taip ir įsimenu.

Solistė Irena Eidžiulienė. Apie 1962 m.

didelė pagarba mums, dainininkams. Rūbus tautinius pasiuvo, jautėmės išdidžiai. Vėliau jau Tauragnuose vadovė Ramanauskienė mus visur vežiojo, daug kur dainuodavom. Kelionės labai linksmos, visokių juokų ir *pašposavimų* būdavo. Prisime- nu, per koncertą Panevėžyje vieno choro dainininkas taip plačiai išsižiojo, kad mokytoja Marčiulionienė pasakė: „Jo burna kaip išstipusios žuvies“, – o mes taip užsijuokėm, niekaip nustot negalėjom. Vieną kartą ir mums buvo nesmagu – vienas mūsų dainininkas *soliuodamas* pamiršo žodžius, tai pagal melodiją ir tęsė a-a-a. Buvo, kad chore iš pro šalį kas traukdavo, bet, kai daug dainininkų, tai salėje nesigirdėdavo. Ir žodžius kas nors pamiršdavo, tai tekdavo žiopčioti.

Mes likom patys didžiausi dainos fanai. Nebeina dainuoti Vasilkovas, Palskienė, jų labai gerai balsai, bet nebeina.

Mano mėgstamiausi dainininkai Merūnas ir Šiškaus-

Moterų ansamblis apie 1962 m. I. Eidžiulienė pirma iš kairės

Koncertų per visą gyvenimą buvo daug. Labiausiai įsiminė pirmas. Į Žemės ūkio parodą Maskvoje mes nenuvažiavom, nugalėjo Šiaulių choras, bet mes koncertavom Vilniuje, Profsąjungų rūmuose. Tai buvo pirmas didelis koncertas, įspūdziai labai puikūs, ir miestas, ir

Tauragniškiai respublikinėje dainų šventėje. 1985 m.

kas. Tokio tipo dainos, kokias jie dainuoja, man labiausiai patinka. Pop muzikos nemėgstu. Operinės dainos labai patinka. Kai klausau, atrodo, jos man visos žinomos. Ir liaudies dainos labai prie širdies. Labai mėgstu gražias lyrines dainas, bet vienos išskirti niekaip negaliu – jų tiek daug“.

Irena taip nuoširdžiai kalbėjo apie dainas, repeticijas, vadoves, su kuriomis tiek dainuota, kad pasakiau, jog man atrodo, kad dainuojantis žmogus turi būti geras. Irena sutiko, kad taip turėtų būti, nes daina – tai grožis ir gėris, bet sako sutikusi savo gyvenime dainuojančių žmonių, gabių, bet nelabai kokių... „Gal čia prigimtis kalta“, – lyg ir bandė paaiškinti tokį neatitikimą. Ir lyg vydoma šalin tokias mintis, uždainavo:

Tu, motule miela, daug naktų nemiegojai,
Išėjai į laukus, kur siūbuoja javai.
Tu mane palydėjai, nugalėt palinkėjai pavojų,
Dovanų rankšluostėlį kelionei ir laimei davei...

Baigusi pridūrė, kad tokios širdingos dainos jai mieliausios, o mėgstamiausių gali padainuoti daug.

Dainavimas suteikė ir galimybių pakeliauti. I. Eidžiulienė prisiminė: „Su choru 1985 m. dalyvavom Respublikinėje dainų šventėje. Kolūkio pirmininkas Alvidas Driukas buvo pažadėjęs kelionę, jei pateksim į šventę. Ir mes patekom, ir jis pažadą tesėjo – važiovom į Lenkiją. Paskutinę dieną mums surengė išleistuves valgykloj. Kiek ten mes dainavom! Ir lietuviškas, ir rusiškas dainas. Ir lenkai kartu su mumis dainavo, net sienos drebėjo! Matėm, kad praeiviai sustoję prie langų klausėsi. Pakeliui dar buvom Lvove, ten geležinkelio stoty irgi labai daug dainavom. Ir ten klausytojų netrūko – žmonės apstoję mus klausėsi. Labai įspūdinga kelionė buvo. Ir kalnų grožis, ir įdomios vietos, ir dainos, nes juk dovana buvo už dainas. Tai buvo metas, kai galėdavom visą parą dainuoti nepavargdami.

Vaikai mano aistros ir balso nepaveldėjo. Mokytoja Petrėnienė mokykloj „iškratė“ mano vaikus ir pasakė, kad nė vienas netinkamas dainuoti. Kai laukiausi vaikų, tiesiog negalėjau dainuoti, kodėl taip, negaliu pasakyti. Dainos liko tik man...

Anūkas Tomas, Vytauto sūnus, balsą turi, bet niekur neina dainuoti. Kai mažas buvo, tai pasiėmęs pagaliuką grodavo, o dabar ne –

gal kada vėliau atsiras noras? Pati vyriausia proanūkė Akvilė darželyje ir dainuoja, ir šoka, ir klausą turi, gal ir bus dainininkė?

Man taip gera, kai išgirstu širdingą dainą, taip gera. Atrodo, dainuočiau ir dainuočiau...”

Irena Eidžiulienė tikrai gyvena muzikoje... Ne viskas sutilpo šiame straipsnyje... Kaip perduoti emociją, akių žvilgesį, jaudulį balse, kai moteris kalbėjo apie dainas, muziką, koncertus, repeticijas? Ir nuoširdžią nuostabą, kodėl ji bus pirmoji naujo straipsnių ciklo apie Tauragnų kultūros centro dainininkus herojė. Vis kartojo, kad ji tik paprastas žmogus... „Vermės“ leidyklos išleistoje enciklopedijoje „Tauragnai“ radau, kad I. Eidžiulienė – didžiausią „stažą“ turinti Tauragnų kultūros namų dainininkė, nes saviveiklininkės kelią pradėjo 1960 m. Ir dar parašyta, kad su ja „lengva ir gera dainuoti“, kad jos balsas „švelnus ir šiltas“. Kaip ir pati Irena Eidžiulienė.

Dainuoja Vilma Šuminaitė, Irena Eidžiulienė ir Vilma Valienė apie 1990 m.

Danutė Valkauskienė**Prasmingos veiklos metai**

Baigiame versti 2016-ųjų metų kalendoriaus lapelius. Vieniems jie buvo – Bendruomenių metai, kitiems – Šv. Tėvo Pranciškaus skelbti Gailestingumo metai.

Man ir mūsų Tauragnų šv. Jurgio bažnyčios choristams (Danutei Mikulėnienei, Pranui Virvyčiui) bei choro vadovei Jolantai Jurgelevičiūtei, manau, jie buvo didelio, rimto darbo ir gražių atsiliepimų metai, nes mes kartu su Linkmenų Švč. Trejybės bažnyčios choristais (vadovė Jolanta Jurgelevičiūtė) pirmąjį kalendoriaus lapelį atvertėme jau 2015 m. gruodžio 17 d. Tada buvome pakviesti į Kultūros ministeriją Kalėdiniam koncertui, kurio Baltojoje salėje klausėsi ministerijos darbuotojai. Lankėmės Seimo posėdyje, Valdovų rūmuose, giedojome Aušros vartų šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės bažnyčioje.

Vilniuje, Lietuvos respublikos kultūros ministerijoje. Antras iš dešinės Pranas Virvytis, šalia – Danutė Valkauskienė; Trečia iš dešinės – Danutė Mikulėnienė

Sausio 10 dieną į svečius atvyko linkmeniškiai. Tauragnų bažnyčioje po šv. Mišių parapijiečiams skyrėme Kalėdinį koncertą.

Sausio 17 dieną vykome į Ignalinos Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčią, kur giedojome šv. Mišiose ir po mišių koncertavome.

Tauragniškiei su Linkmenų parapijos choru po koncerto Ignalinos Švč. Marijos Gimimo bažnyčioje

Rugpjūčio 7 dieną lankėmės Palūšės šv. Juozapo bažnyčioje šv. Lauryno atlaiduose jau su atnaujintu koncertu.

Rugpjūčio 28 dieną dalyvavome Daunorių Švč. Jėzaus Širdies bažnyčioje Švenčiausios Trejybės atlaiduose, giedojome šv. Mišiose, po jų koncertavome.

Ir štai lapkričio 18 dieną buvome pakviesti į švč. Aušros Vartų Marijos, Gailestingumo Motinos atlaidus. Giedojome šv. Mišiose Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės bažnyčioje, kur šv. Mišios buvo aukojamos lietuvių ir lenkų kalbomis.

Nors į namus grįždavome kartais vėlai, tačiau niekada nesijautėme pavargę. Visada visur buvome šiltai sutikti, priimti, sočiai pavaišinti. Už visa tai dėkojame Dievui, kad davė sveikatos ir jėgų tiek daug dirbti, aplankyti, jausti Motinos Marijos šilumą žmonių širdyse. Choro vadovei Jolantai dėkojame už begalinę kantrybę.

Linkiu visiems ieškoti žmonėse gerumo.

Apie renginius trumpai

Lapkričio 4 d. Utenos sporto centre vyko Žemdirbių šventė. Prie staliukų susėdę ūkininkai ne tik vaišinosi, bet ir klausėsi skambių dainų bei sveikintojų kalbų.

Konkurse „Metų ūkis 2016“ tauragniškiei Daiva ir Giedrius Rapnikai laimėjo II vietą. Už ryžtą bei siekį išsaugoti ir plėsti pienininkystės ūkį, šeimos ūkininkavimo tradicijų tęsimą meras Alvydas Katinas D. ir G. Rapnikams įteikė padėką.

Daiva ir Giedrius Rapnikai su seniūnu Alvydu Danausku

Lapkričio 11 d. vyko ataskaitinis Tauragnų krašto bendruomenės susirinkimas. Po jo koncertavo UKC Tauragnų skyriaus kapela „Tauragna“ (vadovė Vilma Valienė) ir svečiai iš Molėtų – Dranseikų šeimos kapela.

Lapkričio 12 d. tauragniškių kapela svečių teisėmis dalyvavo Kuktiškėse vykusioje keturioliktoje liaudies kapelų ir muzikantų šventėje „Grok, armonika“.

Tauragniškių ir molėtiškių kapelos po koncerto

Lapkričio 18 d. pristatytas seniūnijos gamtosauginis projektas apie Lietuvos plėšriuosius paukščius. Skaidres rodė ir pasakojo miškininkas Mindaugas Ilčiukas, savo pastebėjimais ir patyrimais dalinosi Aukštaitijos nacionalinio parko darbuotojas, biomedicinos mokslų daktaras Bronius Šablevičius (matote **nuotr.**), Lietuvos ornitologų draugijos tarybos pirmininkas Laimonas Šniaukšta ir kt. Susirinkusiems išdalinti lankstinukai apie nykstančius plėšriuosius paukščius (**nuotr.** apačioje)

Veikė plėšriųjų paukščių fotografijų paroda.

Tęjami geri darbai
(ištraukos iš „Utenos diena“,
lapkričio 9 d.)

Jau keletą metų iš eilės medžiotojų klubo „Ažugiris“ vyrai (vadovas Algimantas Kunigėlis), minėdami medžiotojų globėjo šv. Huberto dieną, rengia pagalbos akcijas vienišiams žmonėms.

Prieš porą metų jie talkino vienišai Balčių kaimo gyventojai Genovaitėi Navikienei, praėjusiais metais padėjo iš miesto į šalia Bajorų kaimo esantį Joniškės viensėdį (Tauragnų sen.) atsikrausčiusiai garbaus amžiaus Nijolei Virginijai Jokubauskienei. Šiomet jie nusprendė sutvarkyti sodybos aplinką Rukšėnų kaimo (Tauragnų sen.) senbuvei, jau 12 metų našlaujančiai Bronei Narvaišienei.

Vyrai sutvarkė daugiau nei prieš 50 metų įveistą sodą, nupjovė kai kurias senas obelis, sutvarkė šakas, sukapojo rąstelius ir juos suvežė į pašiūrę. Šakas, sukrovę į krūvas, sudegino. Medžiotojai šeiminingę vaišino ant laužo virta stirniena, kaip jie patys vadino, šurpiene.

Pasak medžiotojų būrelio vadovo A. Kunigėlio, būtų gražu, jei jų pavyzdžiu pasektų ir kitų Utenos rajono medžiotojų klubai ir nors per šv. Huberto dieną padėtų savo medžiojamuose plotuose gyvenantiems vienišiams ir be pagalbos likusiems senoliams.

Tęsiame rubriką „Iš pageltusių spaudos puslapių“

(„Lenino keliu“, 1969 m., parinko Danguolė Trimonienė)

Universalinė Tauragnuose

Vasario mėn. 20 d.

Praėjusį sekmadienį Tauragnuose atidaryta dvylikos darbo vietų universalinė parduotuvė. Joje du skyriai: pirmajame aukšte – maisto, antrajame – kultūrinės ir pramoninės prekės. Atidaryme dalyvavo rajkopsąjungos valdybos pirmininkas G. Pažerskas, kuris prekystalio darbuotojams palinkėjo sėkmės darbe, o pirkėjams – būti nuolatiniais šios parduotuvės svečiais.

Tai pirmoji tokia parduotuvė kaime.

K. Ragėnaitė

Balandžio 8 d.

Ankstus pavasario rytas. Nuo tirpstančio sniego patįžusiu keliuku kolūkio

fermos link tarška ratai. Tai į darbą skuba kolūkio veršinininkas Jonas Vaškelis. Jonas darbo valandų neskaičiuoja. Septintą valandą jau fermoje. Grįžta vėlai vakare. Darbo netrūksta. Pats pašarus, vandens atsiveža, pats tvarkos fermoje žiūri. Todėl ir veršiai pas jį gražūs. Paros priesvoris – kilogramas ir šimtas gramų. „Moka Jonas veršius auginti, ne veltui aštuntus metus šį darbą dirba. Šiandien jis nepakeičiamas veršinininkas ūkyje“, – sako kolūkiečiai.

Nuotraukoje matome Tauragnų kolūkio veršinininką Joną Vaškelį, pasiruošusį eilinei darbo dienai.

Vyt. Kalasausko nuotr.

Ne vien duona...

Gegužės 29 d.

Iškišęs galvą pro kabinos langą, Juozas įtraukia gryno oro. Gera šiandien dirbti. Tik po lietaus. Nedulka. Ir oras toks sodrus.

Šiandien ir respiratorius nebereikalingas. Dar vakar baigė terpti amoniakinį vandenį visose dirvose. Šiandien padirbės iki antros valandos. Būtinai baigs ruošti žemę šioje brigadoje. Elenutė, tikriausiai, nekantrauja. Kada beparsirastų namuose, visada laukia paruoštas stalas. Net jauniausias sūnus Vygandas dažnai pasergsti grįžtantį tėvą. Nespėjai, žiūrėk, dar ir nusiprausti, o jis, išsiritęs iš lovos, jau glaustosi kaip kačiukas ir prašo: „Tėveli, paimsi rytoj mane su savimi prie traktoriaus?“

Juk ir jis, Juozas, vaikišcias būdamas, pradėjo technika domėtis. Penkiolika metų jau traktoriaus vairą į rankas paėmė. Dar Utenos mašinų-traktorių stotyje dirbo. Vėliau pasiprašė į gimtąjį Sėlos kolūkį, kuriame iki šiol mechanizatoriumi dirba. Jau tris traktorius pragyveno. Gauna ūkis naują, pirmininkas ir kviečiasi Leleivą. Girdi, tu seniausias mechanizatorius, geriausiai techniką prižiūri, pirmą klasę turi, valdyba nusprendė tau naują traktorių patikėti.

„Traktorių ir inventorių Juozas visada taip suremontuoja, kad darbymečių metu gedimų nebūna“ – tai mechaniko J. Jočio žodžiai. Neprisimena Juozas, kada būtų tekę susibarti su brigadininkais, nors pats stengiasi išlikti savarankiškas. Jeigu mato, kad žemę reikia būtinai dirbti tame plote, o ne kitur, tai kalbėk – neperkalbėsi.

...Prožektorių šviesa skrodžia nakties tamsą. Juozas žvilgteli į laikrodį. Jau pirma. Kažin Elenutė ar jau miega? O gal dar laukia? Nesibars, nesulaukusi vyro ir paryčiu. Darbymečio metu jai tai įprasta. O kolūkietis vienas kitas, žiūrėk, ir pajuokaus: „Ir ko tu plėšaisi, Juozai? Nusipirkai „lengvają“, namuose televizorius, gražiai aprengti vaikai. Ar tau dar negana? Juk vieną, ne du gyvenimus gyvensi?“ Keista nuomonė. Juk kaip tik todėl ir stengiesi žmogus, kad vieną gyvenimą teturi. Norisi daugiau nudirbti, palikti ir savo pėdsaką žemėje. Ne, šiandien jau ne dėl duonos kąsnio dirbi, ne dėl to, kad atliekamu rubliu užlopytum kiaurą trobą, aprengtum vaikus. Šiandien darbe randi pasitenkinimą. Grįžti iš darbo nuvargęs ir tuo pačiu patenkintas. Kodėl taip? Ogi todėl, kad tavo darbu džiaugiasi ir kiti.

J. Kazlauskas, Sėlos kolūkis

V. Eigėlio nuotraukoje: Juozas Leleiva

Šiandien Šeimatyje

Rugpjūčio 30 d.

Apylinkėje – aštuonmetė, dvi pradinės mokyklos, kultūros namai. Kartą į savaitę trijuose punktuose demonstruojami kino filmai. Yra felčerių-akušerių bei vaistinės punktai.

Ūkyje yra biblioteka, 4 kilnojamosios bibliotekėlės, 6 knygų išdavimo taškai. Kiekvienam kolūkiečių kiemui tenka po 4 egzempliorius laikraščių ir žurnalų.

Jeigu 1966 m. „Ažuolo“ kolūkyje grūdinių kultūrų derlius buvo 8,2 cnt, tai šiais metais iš kiekvieno ha pribyra po 20,6 cnt. Toks šiandien buvusio nuošalaus, skurdaus kampelio vaizdas.

E. Bagočiūnienė

Atkaklumas darbe padeda
 Birželio 5 d.

Vyt. Kalasausko nuotr. P. Ivanauskas.

Balandžio 15 d.

Dar praeitą savaitę Tauragnų kolūkis baigė berti mineralines trąšas ant daugiamečių žolių ir kultūrinių pievų. Tręšiant laukus buvo panaudota ne tik technika. Kasdien su sėtuvėmis išeidavo po penkiolika kolūkiečių. Jų tarpe visada galėjai matyti ir vieną iš darbščiausių kolūkiečių Veroniką Šinkūnaitę. Dabar ją galima pamatyti kituose darbo baruose.

Vyt. Kalasausko nuotraukoje: V.Šinkūnaitė

 Dar prieš keletą metų Petras Ivanauskas darbavosi eilinių Tauragnų kolūkio laukininkų tarpe. Jau tada jis pasižymėjo atkaklumu ir aukštaitišku darbštumu. Todėl kaimynai nė kiek nenustebo, kai vaikiną pradėjo lankyti Tauragnuose veikusių mechanizatorių kursus.

Paskui sėdo už traktoriaus vairo. Beje, komjaunuolis P. Ivanauskas besidarbuodamas suspėjo užbaigti aštuonmetę. Sakoma, darbas meistrą giria. O Petras šį pavasarį pasidarbavo kaip pridera. Su savo ratiniu traktoriumi į arimus pristatinėjo amoniakinį vandenį, iškratė organines trąšas kaupiamosioms, 140 ha plote išbėrė mineralines. O dabar jo baras – pasėlių priežiūra.

Janotas – albinosas

Lapkričio 11 d.

J. Danauskas, rajono žvejų ir medžiotojų vienuolikto būrelio vadovas, vieną spalio mėnesio dieną netoli Tauragnų Mamutiškio raiste pastebėjo baltą žvėrelį. Prisiartinęs įsitikino, kad tai usūrinis šuo. Kadangi usūriniai šunys yra labai rajūs ir plėšrūs, pridaro žalos paukščiams bei kiškių jaunikliams, jie naikinami ištisuos metus. (Beje, už sumedžiotą janotą medžiotojui išmokama 3 rb. premija). Taip, kad nuo šratų porcijos neišsigelbėjo ir čia aprašomas usūrinis šuo, nors jo kailis ir buvo baltas. Įdomu, kad janotas-albinosas respublikoje pastebėtas pirmą kartą. Jo kailiuką perdavėme Kauno zoologijos muziejui, kurio lankytojai netrukus galės pasigėrėti įspūdinga iškamša.

B. Puteikis

 Lapkričio 7 d.

Jau devyniolika metų, kaip Valerija Danauskaitė dirba Tauragnų kolūkyje lauko darbininke. Tai iš tikro puiki, nuoširdi žemės ūkio darbuotoja. Už gerą, sąžiningą darbą Valerija buvo išrinkta delegate į II respublikinį kolūkiečių suvažiavimą.

V. Danauskaitė – viena iš Lietuvos žemdirbių pasiuntinių į III visasąjunginį kolūkiečių suvažiavimą. Tai puikus Valerijos darbo įvertinimas.

Vyt. Kalasausko nuotraukoje: Valerija Danauskaitė

AKTUALU

(informacija iš interneto)

Lapkričio 16 dieną Utenos ligoninėje duris atvėrė jau dešimtas „Affidea Lietuva“ diagnostikos centras Lietuvoje, kuriame bus atliekami pažangiausi magnetinio rezonanso tomografijos tyrimai. Naujajame centre įrengtas pirmasis

Utenos regione magnetinio rezonanso tomografijos aparatas padidins magnetinio rezonanso tomografijos tyrimų prieinamumą Utenos regione ir sumažins eiles kituose miestuose.

Naujajame diagnostikos centre, į kurį investuota 1 mln. eurų, per mėnesį bus aptarnaujama ne mažiau nei 450 pacientų, kuriems bus atliekami stuburo, galvos smegenų, sąnarių bei vidaus organų tyrimai.

Artėjant šaltajam žiemos sezonui ir vandens telkiniams dengiantis ledu, į poledinę žvejybą skubantiems žvejams entuziastams bei žiemos pramogų pasiilgusiems asmenims svarbu prisiminti svarbiausius dalykus, padedančius atskirti ledo tvirtumą ir saugumą.

Utenos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Civilinės saugos skyrius, vykdydamas prevenciją, kartu su rajonų savivaldybių civilinės saugos specialistais parengė ir išleido prevencinį plakatą „Įsitikink ledo tvirtumu!“. Siekiant atkreipti dėmesį ir sumažinti žmonių žūčių įlūžus ledui skaičių, plakatas platinamas visoje Utenos apskrityje.

Kokias ligas padės įveikti česnakas (iš interneto)

Česnakai užima garbingą vietą beveik visose pasaulio virtuvėse. Maža to, šis produktas pasižymi neįtikėtinais stipriu aromatu ir yra itin galinga priemonė gydant paplitusius negalavimus ir ligas.

Česnakai padeda sumažinti aukštą kraujospūdį ir normalizuoti blogojo cholesterolio rodiklius, užkerta kelią išeminei širdies ligai ir padeda išvengti širdies smūgio, likviduoja aterosklerozės padarinius.

Dar česnakai kuo puikiau tinkami sprendžiant sveikatos problemas – šienligę, viduriavimą, peršalimą ir gripą, vabzdžių įkandimus ir grybelines infekcijas.

Reguliariai vartojant česnakų pavyksta susidoroti su osteoartrito, diabeto ir padidėjusios prostatos simptomais. Dar česnakai padeda stiprinti imunitetą ir išvalyti organizmą nuo toksinų. Kartu su imbierais ir svogūnais česnakai netgi gali detoksikuoti organizmą po chemoterapijos.

Kaip vartoti česnaką? Geriausia česnakus valgyti žalius, nes jų sudėtyje esantis aktyvus komponentas alici-

nas veikiamas šilumos neutralizuojamas. Siekiant geriausių rezultatų rekomenduojama česnakus sutraiškyti, susmulkinti, palikti 15 min. ir tik tada vartoti. Svarbu česnakų vartoti tuščiu skrandžiu, nes kai jūsų skrandis pripildytas maisto, jūsų organizmui gali būti sudėtinga apdoroti ir įsisavinti visas česnakų sudėtyje esančias maistingąsias medžiagas.

Puikus būdas įtraukti česnakų į mitybos racioną – sumaišyti juos su medumi. 2-3 česnako skilteles supjaustykite mažais gabaliukais ir sumaišykite su vienu šaukštu medaus. Šio mišinio vartokite kiekvieną dieną ir jausitės kur kas energingesni ir sveikesni.

Česnakų sirupas nuo gripo. Jums reikės pusės svogūno, 5 česnako skiltelių, 2 čili pipirų, 1 šaukšto imbiero, vienos citrinos sulčių, obuolių acto. Į 350-500 ml stiklainį reikia suberti pjaustytą svogūną, sudėti smulkintą česnaką, smulkiai pjaustytus čili pipirus ir imbierą. Į atskirą indą išspauskite citriną, pašalinkite sėklas, o sultis pilkite ant stiklainio turinio. Galiausiai supilkite į stiklainį obuolių actą, palikdami apie centimetrą laisvą viršuje. Užsukite stiklainį ir palikite tamsioje vėsioje vietoje. Sirupas nuo peršalimo ir gripo paruoštas!

ATA Seniūnijoje

Spalio mėn. mirė

ANELĖ BUBULIENĖ, 83 metų,
Šeimatis k.

Lapkričio mėn. mirė

EMILIJA JUOTKAITĖ, 73 metų,
Alkūniškių k.

ELENA GRAŽINA KLIMANSKIENĖ,
77 metų, Maleckąžemio kaimas;

ALDONA LINKIENĖ, 85 metų, Bajorų k.

JUOZAPAS ŽIDONIS, 80 metų,
Nečioniškių k.

VALĖ VAŠKELYTĖ, 90 metų, Tauragnai
Užjaučiame artimuosius

Nuotraukos Dainiaus Atkočiūno, Ingos Motiejūnienės, Danguolės Trimonienės, taip pat iš asmeninių archyvų;

Redagavo ir maketavo

Danguolė Trimonienė

Spausdino Utenos spaustuvė